

حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت

۲۰

ماہنامہ فرهنگ

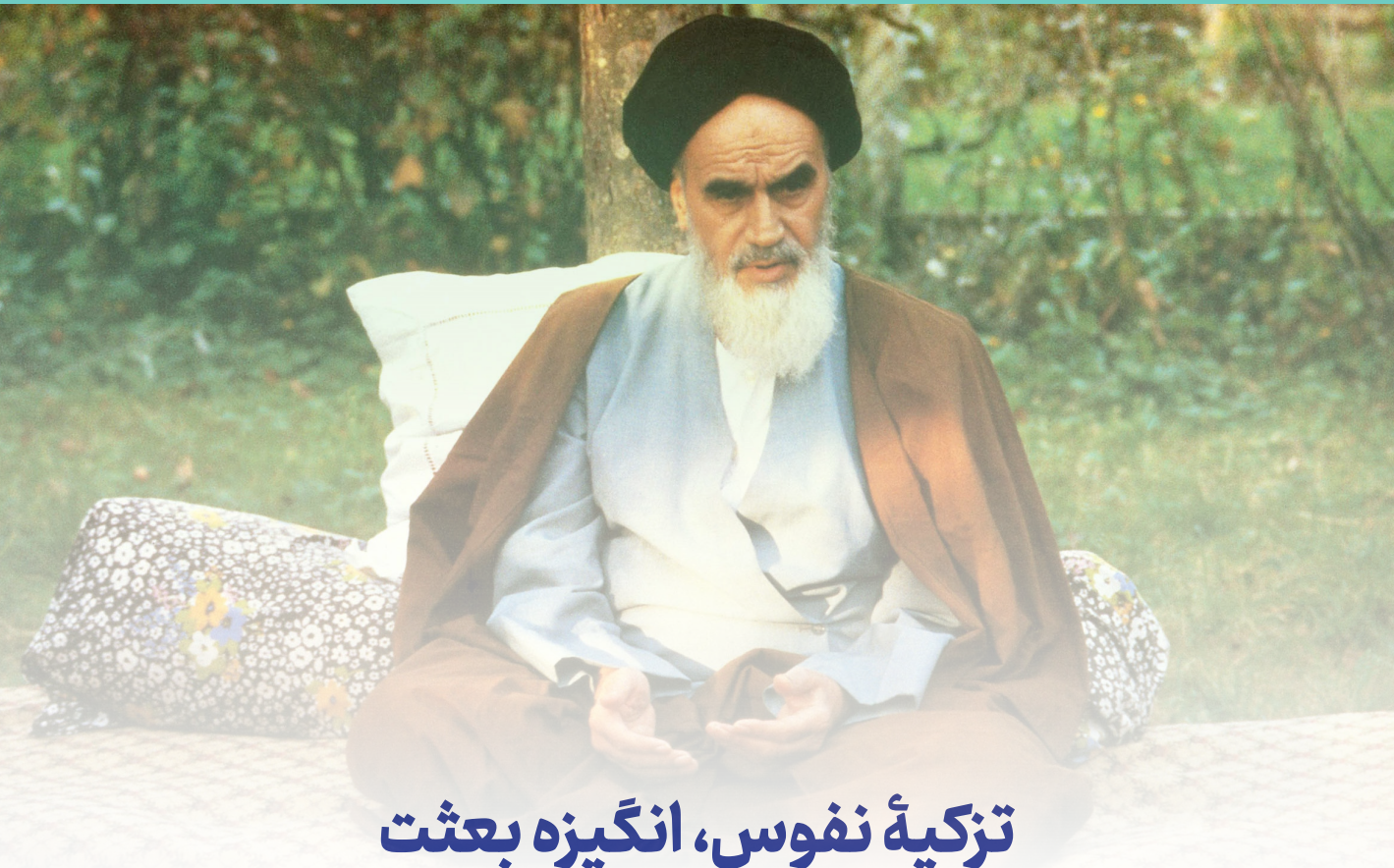
چراغ راه

خرداد ۱۴۰۳ ه.ش، ذی حجه ۱۴۴۵ ه.ق

در این شماره می خوانید:

- ۲ | تزکیه نفوس، انگیزه بعثت
- ۳ | تاریخ معلم خوبی است
- ۴ | پیوند نبوت با ولایت
- ۵ | دنیای مذموم
- ۶ | تمرین خشوع در برابر خداوند
- ۷ | گزیده نظم و نثر
- ۸ | استغفار ائمه
- ۹ | احکام

معاونت فرهنگ
مدیریت آموزشی و فرهنگ

تزکیهٔ نفوس، انگیزه بعثت

انگیزه بعثت این است که ما را از این طغیان‌ها نجات دهد و ما خودمان را تزکیه کنیم، نفوس خودمان را صفا دهیم و نفوس خودمان را از این ظلمات نجات بدهیم. اگر این توفیق برای همگان حاصل شد، دنیا یک نوری می شود نظیر نور قرآن و جلوه نور حق. تمام اختلافاتی که بین بشر هست...، ریشه اش همین طغیان است. فرعونی که طغیان کرد و «**انا ربکم الاعلی**» گفت، این انگیزه فقط در فرعون نیست. اگر انسان را سر خود بگذارند «**انا ربکم الاعلی**» خواهد گفت. انگیزه بعثت این است که این نفوس سرکش را این نفوس طاغی و یاغی را از آن سرکشی و از آن طغیان و از آن یاغیگری نجات دهد و تزکیه کند نفوس را.

صحیفه نور، جلد ۱۴، ص ۲۵۴ - ۲۵۳

تاریخ معلم خوبی است

تاریخ معلم خوبی است. تاریخ به ما این درس را داده است که هیچ قدرتی با آن چنان سرکشی‌هایی که امروز ما در قدرت‌های بزرگ و بخصوص در امریکا می‌بینیم، ادامه نخواهد یافت و پاینده نخواهد بود؛ این‌ها با سر به زمین خواهند آمد؛ همچنان که در گذشته‌ی بسیار نزدیک، آن ابرقدرت دیگر با سر فرود آمد!

سخنرانی رهبر معظم انقلاب در دیدار با جمعی از پرسنل نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۰/۱۱/۱۹

امام شناسی

پیوند نبوت با ولایت

رسول خدا ﷺ فرمود:

من و علی از یک نور آفریده شدیم، چهار هزار سال پیش از آن که خداوند آدم را بیافریند، چون آدم را آفرید این نور را در صلب او نهاد و پیوسته یک چیز بودیم تا در صلب عبدالمطلب جدا شدیم. نبوت در من قرار گرفت و وصایت در علی.

ینابیع الموده، ص ۲۵۶

دنیای مذموم

یکی از نوآوری‌های امام بزرگوار آن است که در تبیین معنای «دنیا» می‌فرمود:

دنیا خود شما هستید، انسان بد، خود، دنیاست، و گرنه آسمان، زمین، درخت، کوه، صحرا و دریا هیچ کدام دنیا نبوده، بلکه از «آیات الهی» هستند.

«دنیا» که ضمیر و قلب، متوجه آن است مجموعه‌ای از «عناوین اعتباری» است، که انسان را به خود سرگرم و مشغول کرده است. (مانند ریاست، مدیر، دکتر، مهندس، آیت الله، نظر من، ماشین من، وکلیه عناوینی که هر لحظه با تغییر پست و مسئولیت از انسان گرفته می‌شود و ارزش واقعی ندارد و با مرگ از انسان جدا می‌شوند.)

آیت الله جوادی آملی، بنیان مرصوص، صص ۴۸-۴۴.

تمرین خشوع در برابر خداوند

امام رضا علیه السلام می‌فرماید: «انما یامروا بالاحرام لیخشعوا قبل دخولهم حرم الله و امنه». [۱]

حج گزار باید در این سفر روح خشوع و خضوع را تمرین کند. در میقات برای ورود به حرم الهی، تشخص هایش کم رنگ می‌شود و بازار خشوع و تواضع رونق می‌گیرد. هر کسی که سرمایه خشوع و تواضعش بیشتر باشد، بهره اش از این سفر بیشتر خواهد بود. جامه احرام، لباسی است که مُحرم را از خودپرستی، کبر و فخر فروشی دور می‌سازد و قبل از ورود به حرم الهی، روح او را خاشع و متواضع می‌گرداند. پس شرط ورود به حرم و حضور در پیشگاه الهی، داشتن روح خاشع و متواضع است. چنان که امام باقر علیه السلام می‌فرماید: «من ام هذا البيت حاجا او معتمرا مبرء من الكبر رجع من ذنوبه كهیئة يوم ولدته امه». [۲]

آری سراسر حج فروتنی است؛ حتی در لباس آن نیز شکوه و شوکت و تشخص و اقتدار راه ندارد بلکه خشوع و فروتنی از آن جلوه گر است..

۱. شیخ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۳۱۴.

۲. ریشه‌ری، محمد، الحج و العمره فی الكتاب و السنه، ص ۱۶۳، ح ۳۹۵.

گزیده نظم و نثر

چه محرابی است از دل با صفاتر
گه احرام، روز عید قربان
سخن میگفت با خود کعبه، زینسان
که من، مرآت نور ذوالجلالم
عروس پرده بزم وصالم
مرا دست خلیل الله برافراشت
خداوندم عزیز و نامور داشت...
بدوخندید دل آهسته، کای دوست
ز نیکان، خود پسندیدن نه نیکوست
چنان رانی سخن، زین توده گل
که گوئی فارغی از کعبه دل
ترا چیزی برون از آب و گل نیست
مبارک کعبه‌ای مانند دل نیست
ترا گر ساخت ابراهیم آذر
مرا بفراشت دست حی داور
ترا گر گوهر و گنجینه دادند
مرا آرامگاه از سینه دادند
ترا گر غرق در پیرایه کردند
مرا با عقل و جان، همسایه کردند
چه محرابی است از دل با صفاتر
چه قندیلی است از جان روشناتر
خوش آن کو جامه از دیبای جان کرد
خوش آن مرغی، کازین شاخ آشیان کرد...
پروین اعتصامی

بزرگان پاسخ می دهند

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ
الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

استغفار ائمه

پرسش:

استغفار ائمه با توجه به مقام عصمت آنها چگونه توجیه می شود؟

پاسخ حضرت آیت الله جوادی آملی:

استغفار برای اولیای خدا جنبه دفع دارد و برای ما جنبه رفع؛ یعنی ما استغفار می کنیم تا لغزش هایی که مرتکب شده ایم، بخشیده شود و آنها استغفار می کنند تا نلغزند و اصلاً گناه سراغ آنها نیاید.

پرسش ها و پاسخ های دانشجویی، ج ۲۰، ص ۱۰۸

احکام

پرسش:

آیا تغییر نذر جایز است؟ برای مثال کسی که نذر کرده در روز عاشورا به مردم حلیم بدهد، آیا می‌تواند به جای آن خوراکی دیگری بدهد؟

پاسخ:

همهٔ مراجع: اگر نذر طبق صیغهٔ معتبر شرعی بوده، تغییر آن جایز نیست؛ و در غیر این صورت، تغییر مورد نذر اشکال ندارد.

توضیح المسائل مراجع، مسئلهٔ ۲۶۵۱